

Το καλύτερο γεύμα που έκανα στο νησί αυτό ήταν σίγουρα εκείνο που μου σέρβιραν το ίδιο βράδυ, μέσα σε πήλινα πιάτα με μπλε ρίγα, η κυρία Ειρήνη και ο άντρας της, ο Γιαννάκης ο καφετζής. Η βαριά ομελέτα και το αδύνατο κοτόπουλο με έκαναν να ξεχάσω το τηγανητό μπιφτέκι που είχα φάει στο *Πανελλήνιον*, στο λιμάνι της Πάρου, περιτριγυρισμένος από κόσμο που ήταν τυλιγμένος σε κουβέρτες ακι υπέφερε από ναυτία. Δεν μπορούσα να προβλέψω πόσα φτωχά γεύματα με περίμεναν μετά από εκείνο το συμπόσιο, και με μεγάλη μου χαρά γνωρίστηκα, στο φιλόξενο αυτό τραπέζι, με τα δύο επίσημα πρόσωπα που είχαν οριστεί από την ελληνική κυβέρνηση να με επιβλέπουν και να συνεννοούνται μαζί μου καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών μου: τον κ. Παναγιώτη, έφορο αρχαιοτήτων, και τον υφιστάμενό του κ. Στρατάκη, επιστάτη των ιδίων αρχαιοτήτων. Αν είναι αλήθεια ότι οι κοινές δυσκολίες δημιουργούν μεταξύ των ανθρώπων αδιάλυτη φιλία, θα έπρεπε να είμαι ο στενότερος φίλος του εφόρου Παναγιώτη. Γιατί κοιμηθήκαμε κοντά κοντά, σε ένα πολύ στενό πατάρι, με κάθε άλλο παρά μαλακά μαξιλάρια, στον ήχο των κυμάτων που έσκαγαν με ανάλαφρο ψίθυρο και ρυθμικό λίκνισμα, στον τοίχο του σπιτιού μας. Και αργότερα, συγυρίσαμε για τις αφεντιές μας δύο συνεχόμενα δωμάτια στην κυρία Καλλιρόης, τα κάπως σκληρά κρεβάτια που ήταν αρκετά καθαρά και - αυτό που με γοήτευσε - εντελώς απαλλαγμένα από έντομα. Καημένη κυρία! Μου φαίνεται πως τη βλέπω καθισμένη στο κατώφλι της και νομίζω ότι ακόμα ακούω την τρεμουλιαστή της φωνή με τον κάπως τραυλό, τραγουδιστό τόνο του Αρχιπελάγους. Ήταν πολύ γριά, ρυτιδωμένη και τσακισμένη. Σπάνια έβγαινε από το δωμάτιό της, του οποίου οι ασβεστωμένοι τοίχοι ήταν σκεπασμένοι με εικόνες από πάνω μέχρι κάτω και στολισμένοι με τόσα πορτρέτα βασιλιάδων και βασιλισσών, που θα μπορούσε κανείς να το περάσει για μουσείο γαλαζοαίματων. Ο άντρας της υπήρξε, στον καιρό του Όθωνα, αξιωματικός χωροφυλακής. Γι' αυτόν το λόγο έπαιρνε μια μικρή σύνταξη. "Είμαστε καλή οικογένεια", μου έλεγε η γυναικούλα για να με πείσει, με μια πολύ αποτελεσματική σύσταση, να προσλάβω το γιο της το Μάρκο για εργάτη. Τέλειωνε η ζωή της, ευτυχισμένη που ήταν στον τόπο της και ανήκε στην αριστοκρατία του νησιού. Η μεγάλη της κόρη είχε παντρευτεί τον καφετζή. Η δεύτερη κόρη της ήταν ακόμα ελεύθερη, όπως λένε εκεί πέρα, και κρατούσε το νοικοκυριό: ήταν μια κοπέλα ψυχρή, διακριτική και συνεσταλμένη, στην οποία ο έφορος έριχνε που και που αλλά μάταια κλεφτές ματιές.